

Procedure 08

Herstel van spanning

Inhoudsopgave

1. Definitie	3
2. Doel	3
Veilig inschakelen aan elektrische installaties en voorkomen van elektrocutie.	3
3. Wetgeving	3
4. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden	3
5. Toepassingsgebied	4
6. Middelen	4
7. Referenties	5
8. Werkwijze	5
8.1. Herstel van spanning na werkzaamheden	5
8.2. Herstel van spanning na uitval	5
9. Bijlagen	6
Aanduiding installatieverantwoordelijke & werkverantwoordelijke – model	6

1. Definitie

Onder het herstel van spanning verstaat men het terug inschakelen van de elektrische spanning.

Dit kan gebeuren na werkzaamheden of na uitval van zekeringen, automaten en differentieelbeveiligingen.

2. Doel

Veilig inschakelen aan elektrische installaties en voorkomen van elektrocutie.

3. Wetgeving

- Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk
- Algemeen Reglement voor de Arbeidsveiligheid (ARAB)
- Codex over het Welzijn op het werk
- Codex, boek III, titel 2: Elektrische installaties
- AREI: BOEK 1. Installaties op laagspanning en op zeer lage spanning
Deel 9. Algemene voorschriften door personen na te leven
 - Hoofdstuk 9.1. Plichten van de eigenaar, beheerder of uitbater
 - Hoofdstuk 9.2. Toekenning van de codificatie BA4/BA5
 - Hoofdstuk 9.3. Werken aan elektrische installaties
 - Hoofdstuk 9.4. Signalisatieborden
 - Hoofdstuk 9.5. Verbodsbepalingen

4. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De werkgever duidt de installatieverantwoordelijke en werkverantwoordelijke aan. Zie bijlage – model.

- Installatieverantwoordelijk: persoon aangeduid om de verantwoordelijkheid voor de exploitatie van de elektrische installatie op zich te nemen. Indien nodig kan die verantwoordelijkheid gedeeltelijk op andere personen worden overgedragen. Deze persoon heeft de eindverantwoordelijkheid over de inspectie, onderhoud, uitbreiding, etc. van de elektrische installatie.
- Werkverantwoordelijke: de werkverantwoordelijke is verantwoordelijk voor het uitgevoerde werk dat een elektrisch risico kan opleveren. Hij/zij zal er op toe moeten zien dat de medewerkers voldoende geïnstrueerd zijn over de risico's verbonden aan hun werk.

Om de bekwaamheid van personen te bepalen zijn ze onder te verdelen in verschillende categorieën volgens hun bevoegdheidsgraad, gekoppeld aan hun opleiding (zie overzichtstabel).

Code	Omschrijving	Voorwaarden	Voorbeelden
BA1	Gewone	Niet hieronder geclassificeerde personen	Lokalen voor huishoudelijk of analogo gebruik, lokalen gewoonlijk toegankelijk voor het publiek,...
BA2	Kinderen	Kinderen die zich bevinden in de voor hen bestemde lokalen	Kinderbewaarplaatsen en kinderkribben, ...

BA3	Gehandicapten	Personen die niet over al hun fysische of geestelijke vermogens beschikken	Rusthuizen voor invaliden, ouderlingen of mentaal gehandicapten, ...
BA4	Gewaarschuwden	Personen die: -ofwel voldoende onderricht werden aangaande de elektrische risico's verbonden aan de hen toevertrouwde werkzaamheden -ofwel permanent worden bewaakt door een vakbekwaam persoon tijdens de hen toevertrouwde werkzaamheden teneinde de aan elektriciteit verbonden risico's tot een minimum te herleiden	Uitbatings- of onderhoudspersoneel van elektrische installaties, ...
BA5	Bevoegden	Personen die via kennis, verkregen door opleiding of ervaring, de gevaren verbonden aan de uit te voeren werkzaamheden zelf kunnen inschatten en de maatregelen kunnen bepalen om de daaruit voortvloeiende specifieke risico's te elimineren of tot een minimum te beperken	Ingenieurs en technici belast met de uitbating van elektrische installaties, ...

De eerste drie categorieën hebben betrekking op het beschermingsniveau dat moet voorzien zijn voor de elektrische installaties, machines en apparaten die bestemd zijn voor die personen. De twee laatste categorieën gaan over de personen die de elektriciteitswerken uitvoeren.

5. Toepassingsgebied

Deze procedure is van toepassing voor alle elektrische laagspanningsinstallaties in niet explosieve omgeving. Hoogspanningsinstallaties vallen niet onder het toepassingsgebied van deze procedure.

6. Middelen

Procedure 06: Werkzaamheden een elektrische installaties buiten spanning

7. Referenties

- <https://pro.g-o.be/gezondheid-en-preventie>
- <https://www.volta-org.be>

8. Werkwijze

8.1. Herstel van spanning na werkzaamheden

De volgorde van de uit te voeren handelingen bij het terug inschakelen kan als volgt zijn:

1. Verwittigen van de installatieverantwoordelijke door de werkverantwoordelijke over de voltooiing van de werkzaamheden en de volgorde van de inschakelhandelingen;
2. Wegnemen van de bouwhulpmiddelen zoals ladders, stellingen, kranen, enz.
3. Opbergen van gereedschappen;
4. Verwijderen van zoveel mogelijk personeel in de werkzone;
5. Wegnemen van de elektrische schermen en isolatiematerieel van de werkzaamheden;
6. Wegnemen van afbakeningsmiddelen en de signalering van de werkzaamheden;
7. Ontgrendeling van de vergrendeling van de schakelsystemen;
8. De gebruikers van de installatie verwittigen;
9. Het inschakelen van de spanning met de nodige schakelperioden, de schakelmiddelen en de persoonlijke beschermingsmiddelen onder de verantwoordelijkheid van de installatieverantwoordelijke.

8.2. Herstel van spanning na uitval

Wie mag dit doen?

De toegang tot elektrische installaties is voorbehouden voor bevoegd personeel (BA4/BA5). Dit wil zeggen dat enkel een BA4/BA5 bevoegd persoon de spanning in een elektrische installatie opnieuw mag inschakelen na uitval van zekeringen, automaten en differentieelbeveiligingen. Elke onderwijsinstelling moet er dan ook naar streven om een intern of extern personeelslid minstens een BA4-bekwaamheid te laten behalen. Het schakelen na uitval is strikt voorbehouden voor deze persoon.

Wie mag éénmalig de zekering terug inschakelen?

Indien er in uw onderwijsinstelling (nog) geen BA4/BA5 bevoegd persoon, mag een personeelslid die de opleiding basisvorming niveau 3 heeft gevolgd (inclusief de module elektriciteit), BA4 bevoegd verklaard worden om enkel en alleen bij uitvallen van zekeringen, automaten en differentieelbeveiligingen, de spanning slechts **éénmaal** terug inschakelen. Deze persoon is ervoor verantwoordelijk dat na het herinschakelen de toegang tot de laagspanningsinstallatie opnieuw wordt afgesloten.

Indien de spanning regelmatig uitvalt, is er een fout aanwezig in deze installatie en moet de fout eerst worden opgespoord en weggewerkt door een BA4/BA5 die ook andere bevoegdheden heeft dan enkel herinschakelen (zie procedure 06: Werkzaamheden aan elektrische installaties buiten spanning).

Wat indien geen foutloos keuringsattest van de laagspanning?

Herstel van spanning in een elektrische installaties waarvan er geen recent foutloos laagspanningskeuringsverslag aanwezig is, kan enkel door een BA4/BA5 gebeuren.

9. Bijlagen

9.1. Installatieverantwoordelijke & werkverantwoordelijke – model

Hierbij bevestigt de (aangestelde van de) werkgever (voornaam + naam)

dat de werknemer, (voornaam + naam) wordt aangesteld als
werkverantwoordelijke/installatieverantwoordelijke (schrappen wat niet past)

van de school/scholengroep (schrappen wat niet past): (naam)

Opgesteld te (plaats) op (datum)

Gelezen en getekend door alle partijen,

(naam + voornaam)

(handtekening)

(algemeen) directeur

(naam + voornaam)

(handtekening)

Installatieverantwoordelijke/Werkverantwoordelijke
(schrappen wat niet past)